

СХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ АНТИМОНОПОЛЬНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ СХІДНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

15.02.2023 № 70/12- р/к

Справа № 1/03-50-22

м. Київ

Про порушення законодавства про
захист економічної конкуренції

У ході здійснення державного контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції встановлено, що ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ ПЕРВОМАЙСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ (далі – Виконком міської ради) не провів новий конкурс з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території Первомайської міської територіальної громади після сплину строку дії договору на надання послуг з вивезення побутових відходів від 11.03.2021 № 1, на який він укладався, а саме до 11.03.2022.

За результатами розгляду справи № 1/03-50-22 таку бездіяльність Виконкому міської ради визнано порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, яка могла призвести до недопущення конкуренції на ринку послуг з вивезення побутових відходів.

Адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – адміністративна колегія Відділення), розглянувши матеріали справи № 1/03-50-22 про порушення Виконкомом міської ради законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України "Про захист економічної конкуренції", та подання Першого відділу досліджень і розслідувань від 16.01.2023 № 70-03/17-П,

ВСТАНОВИЛА:

1. Процесуальні дії

- (1) Розпорядженням адміністративної колегії Відділення від 05.08.2022 № 70/65-рп/к розпочато розгляд справи № 1/03-50-22 за ознаками вчинення Виконкомом міської ради порушення законодавства про захист

економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції на ринку послуг з вивезення побутових відходів (далі – Справа).

2. Відповідач

- (2) Виконком міської ради є юридичною особою, зареєстрований (конфіденційна інформація). Місцезнаходження: (конфіденційна інформація). Ідентифікаційний код юридичної особи - (конфіденційна інформація).
- (3) Відповідно до статті 1 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виконавчі органи рад - органи, які відповідно до Конституції України та цього Закону створюються сільськими, селищними, міськими, районними в містах (у разі їх створення) радами для здійснення виконавчих функцій і повноважень місцевого самоврядування у межах, визначених цим та іншими законами.
- (4) Згідно з частиною першою статті 5 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» система місцевого самоврядування включає, зокрема:
 - сільську, селищну, міську раду;
 - виконавчі органи сільської, селищної, міської ради.
- (5) Відповідно до частини першої статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» сільські, селищні, міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами
- (6) Згідно з частиною першою статті 11 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виконавчими органами сільських, селищних, міських, районних у містах (у разі їх створення) рад є їх виконавчі комітети, відділи, управління та інші створювані радами виконавчі органи.
- (7) Отже, з урахуванням викладеного, Виконком міської ради входить до системи місцевого самоврядування, а також є органом місцевого самоврядування, що представляє відповідну територіальну громаду та здійснює від її імені та в її інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.

3. Нормативно-правове регулювання

- (8) Відповідно до частини четвертої статті 4 Закону України «Про захист

економічної конкуренції» державний контроль за додержанням законодавства про захист економічної конкуренції, захист інтересів суб'єктів господарювання та споживачів від його порушень здійснюється органами Антимонопольним комітетом України.

- (9) Частиною другою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.
- (10) Отже, реалізація органами місцевого самоврядування покладених на них повноважень має здійснюватися з дотриманням вимог чинного законодавства, у тому числі Закону України «Про захист економічної конкуренції».
- (11) Відповідно до пункту 55 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (в редакції, яка діяла до 01.05.2021) виключно на пленарних засіданнях сільської, селищної, міської ради вирішуються питання визначення на конкурсних засадах юридичних осіб, які здійснюють у межах певної території збирання та перевезення побутових відходів спеціально обладнаними для цього транспортними засобами.
- (12) Підпунктом 23 пункту «а» статті 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (в редакції, яка діє з 01.05.2021) передбачено, що до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить визначення на конкурсних засадах суб'єктів господарювання, що здійснюють у межах певної території надання послуг з вивезення побутових відходів спеціально обладнаними для цього транспортними засобами.
- (13) Згідно зі статтею 35¹ Закону України «Про відходи» (зі змінами) виконавця послуг з вивезення побутових відходів визначає орган місцевого самоврядування на конкурсних засадах у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. Орган місцевого самоврядування на конкурсних засадах визначає виконавця послуг з перевезення побутових відходів з певної території населеного пункту.
- (14) Статтею 1 Закону України «Про відходи» (зі змінами) визначено, що:
 - побутові відходи - відходи, що утворюються в процесі життя і діяльності людини в житлових та нежитлових будинках (тверді, великогабаритні, ремонтні, рідкі, крім відходів, пов'язаних з виробничою діяльністю підприємств) і не використовуються за місцем їх накопичення;
 - послуги з вивезення побутових відходів - збирання, зберігання та перевезення побутових відходів, що здійснюються у населеному пункті згідно з правилами благоустрою, затвердженими органом місцевого

самоврядування.

- (15) Відповідно до пункту 3 Правил надання послуг з поводження з побутовими відходами, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 10.12.2008 № 1070 (зі змінами), послуги з поводження з побутовими відходами надаються суб'єктом господарювання, визначеним органом місцевого самоврядування на конкурсних засадах в установленому законодавством порядку виконавцем послуг з вивезення побутових відходів.
- (16) Процедура підготовки та проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на певній території населеного пункту визначена Порядком проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів, що затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 № 1173 (далі - Порядок).
- (17) Відповідно до пункту 4 Порядку підготовка та проведення конкурсу забезпечується виконавчим органом сільської, селищної, міської ради або місцевою держадміністрацією у разі делегування їй повноважень відповідними радами у порядку, встановленому законом, виконавчим органом місцевого самоврядування суб'єкта співробітництва у формах, передбачених Законом України "Про співробітництво територіальних громад".
- (18) Враховуючи вищенаведене, виконавці послуг із вивезення побутових відходів повинні бути визначені на конкурсних засадах.

4. Обставини справи

- (19) Виконкомом міської ради 27.01.2021 прийнято рішення № 22 «Про організацію проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території Первомайської міської територіальної громади».
- (20) Згідно з протоколом засідання конкурсної комісії з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території Первомайської міської територіальної громади від 01.03.2021 (далі - Протокол) переможцем конкурсу визначено Комунальне підприємство «Жилсервіс» (далі - КП «Жилсервіс»).
- (21) КП «Жилсервіс» було єдиним суб'єктом господарювання, яке приймало участь у конкурсі.
- (22) Відповідно до пункту 30 Порядку, у разі коли в конкурсі взяв участь тільки один учасник і його пропозицію не було відхилено, строк, на який він визначається виконавцем послуг з вивезення побутових відходів на певній території населеного пункту, повинен становити 12 місяців, після чого організовується і проводиться новий конкурс.
- (23) У Протоколі визначено, що «... строк, на який укладається договір на надання послуг з поводження з побутовими відходами на території

Первомайської міської територіальної громади з переможцем конкурсу ... один рік. Після припинення дії договору організувати та провести новий конкурс» (мова оригіналу).

- (24) Виконкомом міської ради 04.03.2021 прийнято рішення № 79 «Про результати конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території Первомайської міської територіальної громади», пунктом 1 якого затверджено Протокол, а пунктом 2 - визначено КП «Жилсервіс» виконавцем послуг з вивезення побутових відходів на території Первомайської міської територіальної громади на *«... один плановий період.»* (мова оригіналу).
- (25) Так, Виконком міської ради з КП «Жилсервіс» уклав договір на надання послуг з вивезення побутових відходів на території Первомайської міської територіальної громади від 11 березня 2021 року № 1 (далі - Договір).
- (26) Пунктом 11 Договору визначено, що *«Договір діє з 11.03.2021 до 11.03.2022 і набирає чинності з дня його укладення.»* (мова оригіналу).
- (27) Отже, з урахуванням викладеного, після закінчення строку дії Договору має бути організований та проведений новий конкурс з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території Первомайської міської територіальної громади.
- (28) Виконкомом міської ради 23.02.2022 прийняв рішення № 38 «Про продовження строку дії договору на надання послуг з вивезення побутових відходів на території Первомайської міської територіальної громади від 11 березня 2021 року № 1» (далі - Рішення № 38).
- (29) Згідно з пунктом 1 Рішення № 38 *«...Продовжити строк дії договору на надання послуг з вивезення побутових відходів на території Первомайської міської територіальної громади від 11 березня 2021 року № 1 шляхом укладання додаткової угоди з КП «Жилсервіс» до 15 квітня 2022 року»* (мова оригіналу).
- (30) Так, між Виконкомом міської ради та КП «Жилсервіс» було укладено додаткову угоду від 24.02.2022 № 1 до Договору. Згідно з пунктом 1 додаткової угоди пункт 11 Договору викладено у новій редакції: *«Договір набирає чинності з дня його укладання та діє до 15 квітня 2022 року»* (мова оригіналу).
- (31) Пізніше, 18.03.2022 Виконкомом міської ради прийняв рішення № 65 «Про продовження строку дії договору на надання послуг з вивезення побутових відходів на території Первомайської міської територіальної громади від 11 березня 2021 року № 1» (далі - Рішення № 65).
- (32) У пункті 1 Рішення № 65 зазначено: *«... продовжити строк дії договору на надання послуг з вивезення побутових відходів на території Первомайської міської територіальної громади від 11 березня 2021 року*

№ 1 шляхом укладання додаткової угоди з КП «Жилсервіс» до проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території Первомайської міської територіальної громади» (мова оригіналу).

- (33) Так, між Виконкомом міської ради та КП «Жилсервіс» було укладено додаткову угоду від 19.03.2022 № 2 до Договору. Згідно з пунктом 1 додаткової угоди пункт 11 Договору викладено у новій редакції: *«Договір набирає чинності з дня його укладання та діє до проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території Первомайської міської територіальної громади» (мова оригіналу).*
- (34) Таким чином, Виконкомом міської ради не проведено новий конкурс з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів після сплину строку дії Договору, на який він укладався, а саме до 11.03.2022.
- (35) В ході розгляду Справи Виконком міської ради листом від 30.08.2022 № 01-23/1892 (вх. від 31.08.2022 № 70-02/1224) повідомив, що *«... На підставі рішення виконавчого комітету Первомайської міської ради від 23 лютого 2022 року № 37 «Про організацію проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів на території Первомайської міської територіальної громади» (далі - Конкурс) було оголошено Конкурс, який мав відбутися 31 березня 2022 року о 14:00 у будівлі виконавчого комітету Первомайської міської ради, затверджено Положення про конкурсну комісію та конкурсну документацію.*
11 березня 2022 року строк дії договору на надання послуг з вивезення побутових відходів на території Первомайської міської територіальної громади від 11 березня 2021 року № 1 (далі — Договір).... спливав, тому виконавчим комітетом Первомайської міської ради було прийнято рішення від 23 лютого 2022 року № 38 «Про продовження строку дії договору на надання послуг з вивезення побутових відходів на території Первомайської міської територіальної громади від 11 березня 2021 року № 1»» (мова оригіналу).
- (36) Таким чином, конкурс на визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів на території Первомайської міської територіальної громади, який мав відбутися 31.03.2022, проведено не було, натомість Виконкомом міської ради було прийнято рішення про продовження строку дії договору від 11.03.2021 № 1.
- (37) Також, Виконком міської ради у листі від 30.08.2022 № 01-23/1892 (вх. від 31.08.2022 № 70-02/1224) зазначив, що наразі новий конкурс з визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів на території Первомайської міської територіальної громади не

оголошувався.

- (38) Окрім цього, за результатами моніторингу рішень Виконкому міської ради за жовтень – грудень 2022 року, розміщених на офіційному сайті Первомайської міської ради Харківської області <https://pervom-rada.gov.ua/rdocs/vikonkom/>, встановлено, що новий конкурс з визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів на території Первомайської міської територіальної громади не оголошувався.
- (39) Таким чином, порушення законодавства про захист економічної конкуренції Виконкомом міської ради не припинено.

5. Правова кваліфікація дій Відповідача.

- (40) Конкурс по своїй суті – це конкурентний спосіб надання права на вивезення побутових відходів. Очевидно, що основною метою проведення таких конкурсів є розвиток конкуренції та вибір на конкурсних засадах виконавців відповідних послуг, які спроможні забезпечувати належну якість обслуговування споживачів.
- (41) Згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» економічна конкуренція - це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі мають можливість вибрати між кількома продавцями.
- (42) За наявною у територіального відділення інформацією, отриманою в ході проведеного дослідження ринків послуг у сфері поводження з побутовими відходами територіальним відділенням, в межах Харківської області послуги з вивезення побутових відходів надають більше 70 суб'єктів господарювання.
- (43) Потенційними конкурентами на ринку послуг з вивезення побутових відходів є суб'єкти господарювання, які мають відповідну матеріально-технічну базу, технології, але з певних причин не реалізують ці можливості. Зокрема, до такої бази відносяться сміттесортувальні, сміттєпереробні станції (лінії, комплекси), спеціалізований автотранспорт для збору, вивезення побутових відходів. Також конкурентами можуть вважатися суб'єкти господарювання, які можуть увійти на ринок з метою надання послуг з вивезення побутових відходів та мають бажання взяти участь у конкурсі з визначення виконавцями послуг з вивезення побутових відходів.
- (44) Відповідно до пункту 3 Порядку учасниками конкурсу можуть бути суб'єкти господарювання, установчими документами яких передбачено провадження діяльності у сфері поводження з побутовими відходами, а також, які можуть забезпечити виконання обов'язків, визначених у частині другій статті 8 Закону України «Про житлово-комунальні

послуги».

- (45) При цьому, будь-яких інших обмежень щодо участі у такому конкурсі вказаний Порядок не містить, а отже, конкурс є відкритим для всіх претендентів.
- (46) Ринок послуг з вивезення побутових відходів є потенційно конкурентним і будь-який суб'єкт господарювання, який діє на зазначеному ринку, може взяти участь у конкурсі з визначення виконавцем послуг у сфері поводження з побутовими відходами.
- (47) За наявною у територіального відділення інформацією послуги з вивезення побутових відходів у Лозівському районі Харківської області, окрім КП «Жилсервіс» надають, зокрема КП «ЕКО-САН», КП «Тепловодосервіс» та КП «Комунальник», а отже, зазначені суб'єкти господарювання є потенційними конкурентами КП «Жилсервіс» та могли б взяти участь у конкурсі з вивезення побутових відходів на території Первомайської міської територіальної громади.
- (48) Не проведення Виконкомом міської ради нового конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів після сплину строку дії Договору, на який він укладався, могло обмежити право певних осіб, які мали (мають) намір взяти участь у такому конкурсі, змагатися за право здійснення відповідної господарської діяльності на ринку надання послуг із вивезення побутових відходів.
- (49) Недопущення конкуренції є негативним впливом на потенційну конкуренцію, внаслідок чого вона не може стати реальною конкуренцією.
- (50) Таким чином, бездіяльність Виконкому міської ради по непроведенню нового конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території Первомайської міської територіальної громади після сплину строку дії Договору, на який він укладався, а саме до 11.03.2022, могла призвести до недопущення змагальності між суб'єктами господарювання за право входу на відповідний ринок завдяки власним досягненням.

6. Заперечення Відповідача та їх спростування

- (51) Подання про попередні висновки у Справі було надіслане Виконкому міської ради супровідним листом від 30.01.2023 № 70-02/1-316.
- (52) На подання про попередні висновки у Справі Виконком міської ради не надав будь-яких заперечень та зауважень.

7. Остаточні висновки адміністративної колегії Відділення

- (53) Відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів влади,

органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.

- (54) Згідно з частиною третьою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» вчинення антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю забороняється.
- (55) Таким чином, доказами, зібраними у Справі, доводиться те, що бездіяльність ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ ПЕРВОМАЙСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ, яка полягає у непроведенні нового конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території Первомайської міської територіальної громади після сплину строку дії договору на надання послуг з вивезення побутових відходів на території Первомайської міської територіальної громади від 11.03.2021 № 1, на який він укладався, а саме до 11.03.2022, що могла призвести до недопущення змагальності між суб'єктами господарювання за право входу на відповідний ринок завдяки власним досягненням, є антиконкурентними діями органу місцевого самоврядування, які могли призвести до недопущення конкуренції.
- (56) Така бездіяльність Виконкому міської ради становить порушення законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які могли призвести до недопущення конкуренції, заборонених відповідно до частини першої статті 15, пункту 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7, 12¹ і 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 і 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (зі змінами), пунктами 29, 31, 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.09.1994 № 5, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р) (зі змінами), адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати бездіяльність ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ ПЕРВОМАЙСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ (ідентифікаційний код юридичної особи - (конфіденційна інформація)), яка полягає у непроведенні нового конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території Первомайської міської територіальної громади після сплину строку дії договору на надання послуг з вивезення побутових відходів на території Первомайської міської територіальної громади від 11.03.2021 № 1, на який він укладався, а саме до 11.03.2022, що могла призвести до недопущення змагальності між суб'єктами господарювання за право входу на відповідний ринок завдяки власним досягненням, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції.

2. Зобов'язати ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ ПЕРВОМАЙСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ (ідентифікаційний код юридичної особи — (конфіденційна інформація)) припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції, наведене у пункті 1 резолютивної частини цього рішення.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня одержання може бути оскаржене до господарського суду.

Голова колегії

Юрій ГЛАДИК